

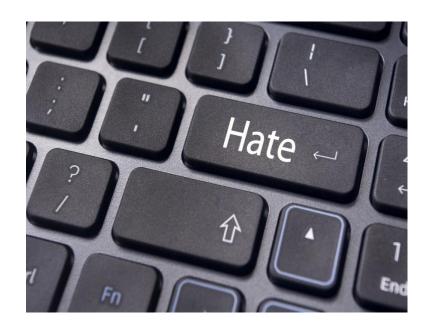
NENÁVISTNÉ PROJEVY NA INTERNETU KVANTITATIVNÍ OBSAHOVÁ ANALÝZA SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ

OSNOVA

- 1. Cíl a metoda
- 2. Základní přehled rozhodnutí
- Oběti, pachatelé a prostředí spáchání skutku
- Skutkové podstaty a udělené tresty
- 5. Shrnutí

CÍL

- Cíl výzkumu: popsat a analyzovat rozhodovací činnost soudů ve věcech týkajících se nenávistných projevů na internetu
- ... zejména rozhodování o následujících trestných činech podle trestního zákoníku* (online prostředí, předsudečná pohnutka):

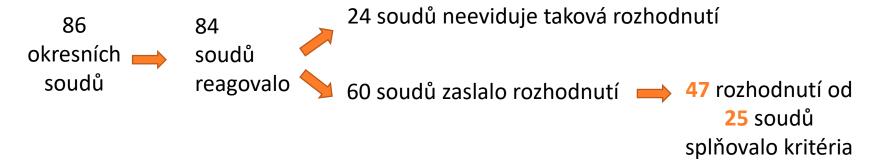
§ 181	poškození cizích práv	§ 356	podněcování k nenávisti vůči skupině
§ 184	pomluva		osob nebo k omezování jejich práv a svobod
§ 312e	podpora a propagace terorismu	§ 357	šíření poplašné zprávy
§ 312f	vyhrožování teroristickým trestným	§ 364	podněcování k trestnému činu
	činem	§ 365	schvalování trestného činu
§ 345	křivé obvinění	§ 403	založení, podpora a propagace hnutí
§ 352	násilí proti skupině obyvatelů a proti		směřujícího k potlačení práv a svobod
	jednotlivci		člověka
§ 353	nebezpečné vyhrožování	§ 404	projev sympatií k hnutí směřujícímu
§ 355	hanobení národa, rasy, etnické nebo		k potlačování práv a svobod člověka
	jiné skupiny osob	§ 405	popírání, zpochybňování, schvalování
			a ospravedlňování genocidia

^{*} zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

METODA A VÝBĚR VÝZKUMNÉHO SOUBORU

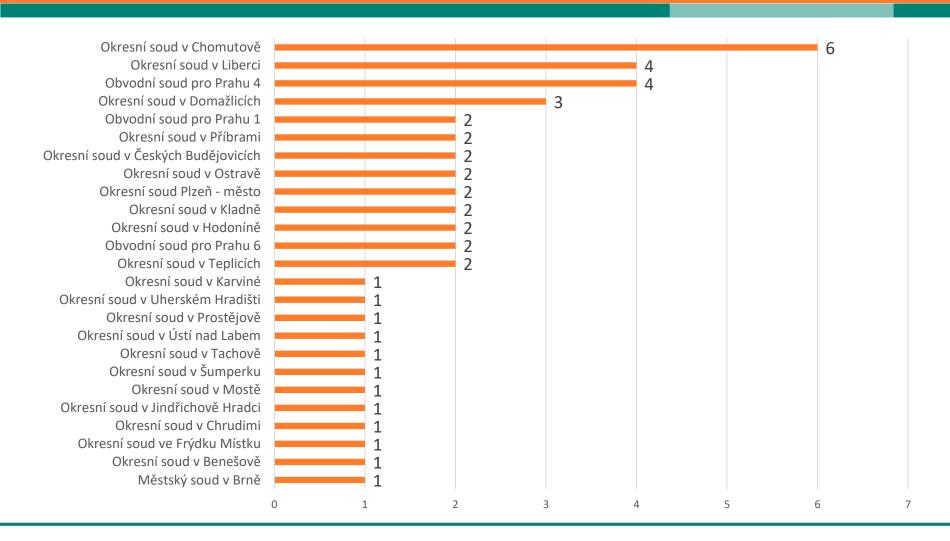
- Metoda: kvantitativní obsahová analýza; rozhodnutí od 2016 do současnosti
- Okresní soudy: žádost o rozhodnutí vydaná v rámci trestních řízení, v nichž se soud zabýval trestnými činy s předsudečnou pohnutkou v online prostředí podle stanovených paragrafů trestního zákoníku od ledna 2016 do současnosti

 Krajské soudy: žádost o rozhodnutí vydaná v řízeních týkajících se trestných činů podpory a propagace terorismu a vyhrožování teroristickým trestným činem; 0 rozhodnutí

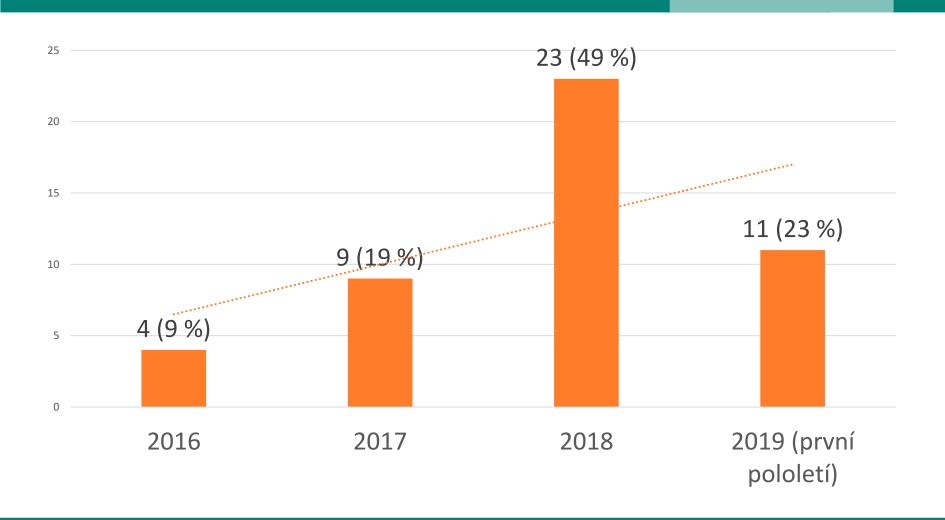
STRUKTURA ROZHODNUTÍ PODLE SOUDŮ

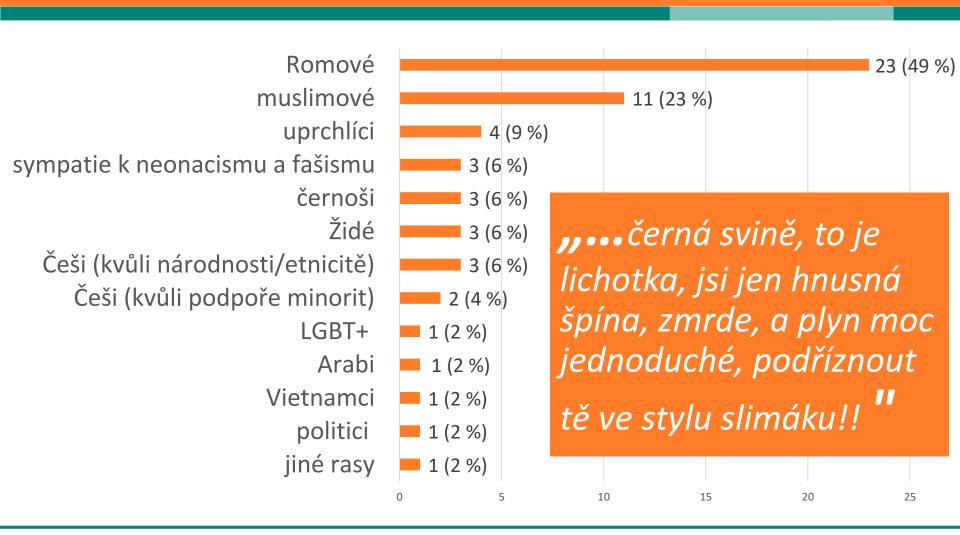
POČTY ROZHODNUTÍ PODLE ROKU VYDÁNÍ ROZHODNUTÍ

OBĚTI

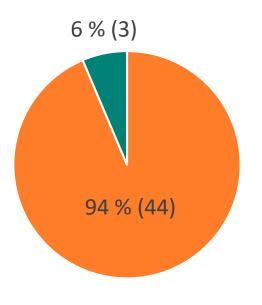
PŘÍKLAD NENÁVISTNÉHO PROJEVU

"Zasraný islámský prase! Nenadejdeš žádnej úkryt kde by tě někdo nepoznal! Ten váš zasranej rádoby prorok je jen pedofilní prase co mrdá osly © Chcete válku? Budete jí mít. A budem používat stejných praktik jako používáte vy. Akorát na vašich mentálně zaostalých dětech 😊 zasraný hnusy jste 😊 a tebe ty sráči se na to necháme koukat jak pomalu umíraj! Muslim není člověk ale podrasa a takový patří do plynu! SIEG HEIL SRÁČI. SEŠ MRTVEJ! [...] Ta tvoje dcera je fakt hnusná děvka 😊 díky za její fotografii 😊 😊 čekej její hlavu na tácu společně se zdechlinou prasete 🙂 "

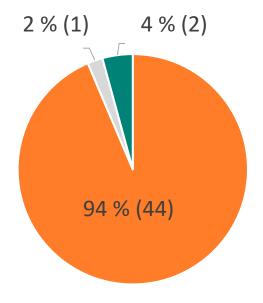
PACHATELÉ

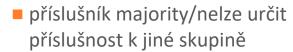

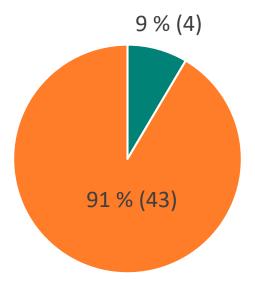
■ žena

Rom/ka

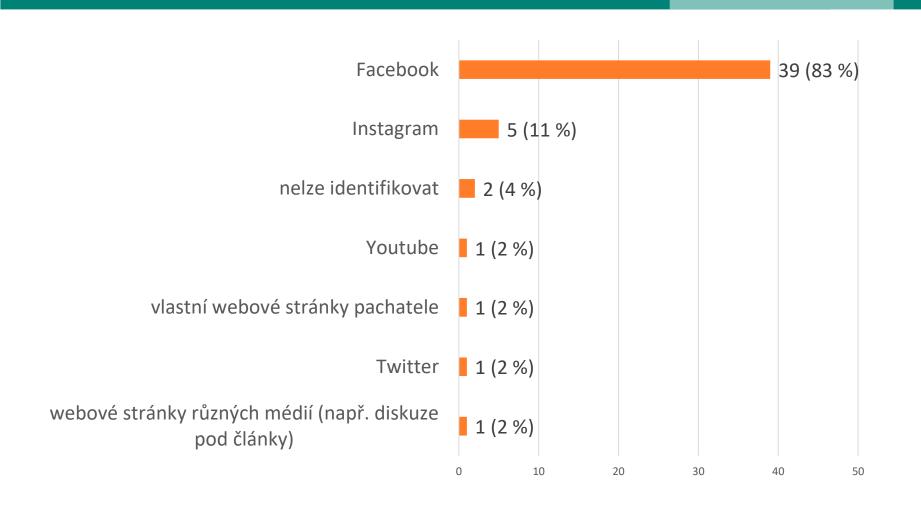
■ nelze určit

- v minulosti soudně trestán
- v minulosti soudně netrestán

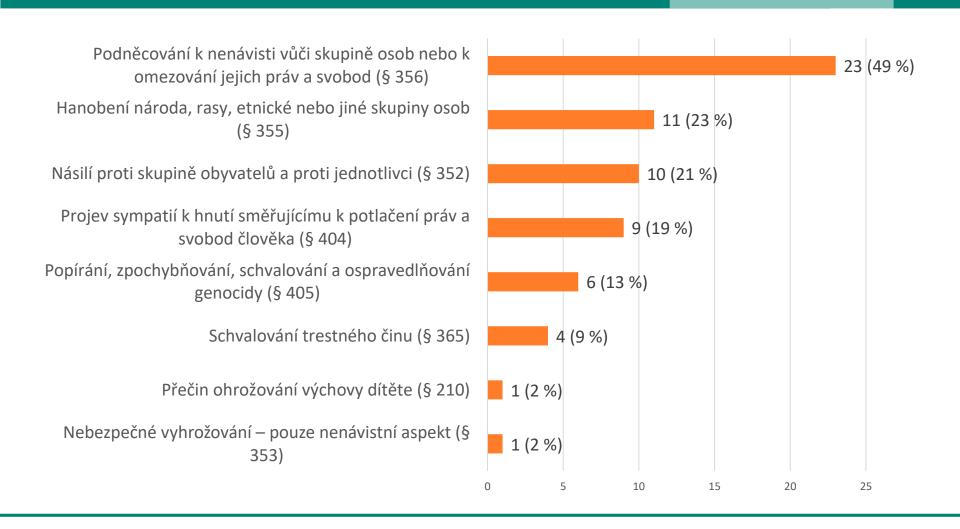
PROSTŘEDÍ SPÁCHÁNÍ SKUTKU

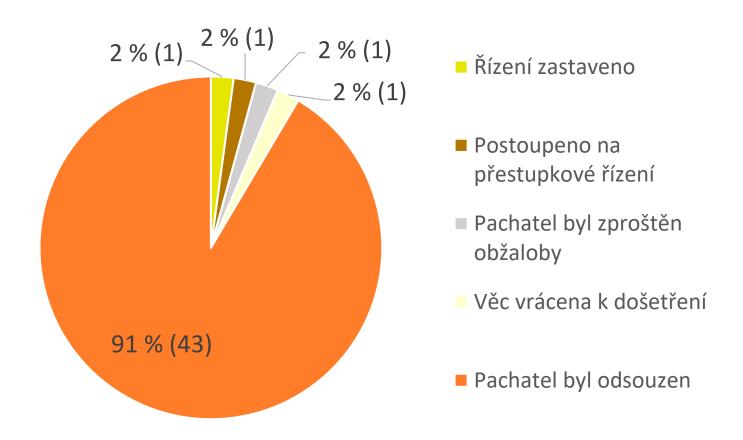
SKUTKOVÁ PODSTATA

VÝSLEDEK ŘÍZENÍ

UDĚLENÉ TRESTY

Typ trestu	Počet rozhodnutí	Min. a max.	Průměr
Podmíněné zastavení	5	10 a 24 měsíců	16 měsíců
Peněžitý trest	10	5 tis. až 30 tis. Kč	15 800 Kč
Náhradní trest	10	1 až 3 měsíce	2 měsíce
Podmíněné odnětí svobody	27	3 až 30 měsíců	10 měsíců
Zkušební doba podmíněného odnětí svobody	27	12 až 60 měsíců	24 měsíců
Obecně prospěšné práce	3	100 až 300 hodin	167 hodin
Propadnutí věci	2		
Dohled/program psychologického poradenství	2		
Náhrada majetkové škody/nemajetkové újmy	3	1 tis. až 20 tis. Kč	8 667 Kč

SHRNUTÍ

- 1. Se soudními spory týkajícími se nenávistných projevů na internetu má ve sledovaném období **zkušenost** pouze **menšina** okresních soudů (29 %). Počet vydaných soudních rozhodnutí týkajících se této oblasti meziročně **roste**.
- 2. Nenávistné projevy jsou nejčastěji zaměřeny proti **Romům** (49 %) a **muslimům** (23 %).
- 3. Nenávistných projevů na internetu se typicky dopouští muž, který předtím nebyl soudně trestán, a nic nenaznačuje jeho příslušnost k některé z menšin. Velká většina incidentů se odehrála na sociální síti Facebook (83 %).
- 4. Nejčastější skutkovou podstatou bylo *podněcování k nenávisti vůči skupině* osob nebo k omezování jejich práv a svobod (49 %).
- 5. Pokud se případ nenávistného projevu na internetu dostal před soud, byl pachatel přinejmenším v prvostupňovém řízení ve většině případů **odsouzen** (91 %). Nejčastějším trestem (63 %) bylo **podmíněné odnětí svobody** (10 měsíců), dále pak **peněžitý trest** (23 %) (16 000 Kč).

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. et Mgr. Marína Urbániková, Ph.D.

marina.urbanikova@ochrance.cz

vedoucí výzkumného úseku

Kancelář veřejného ochránce práv Údolní 39 602 00 Brno

www.ochrance.cz

<u>www.eso.ochrance.cz</u> – Evidence stanovisek ochránce

www.facebook.com: Veřejný ochránce práv – ombudsman

www.twitter.com/ochranceprav